

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/195721,Ewa-Wojcicka-Proces-katow-z-Plaszowa.html>
14.05.2024, 12:05

Ewa Wójcicka: Proces katów z Płaszowa

W październiku 1942 r. z rozkazu Juliana Scherнера, dowódcy SS i Policji w Krakowie, na terenie Podgórza i Woli Duchackiej utworzono obóz pracy - Zwangsarbeitslager Plaszow (ZAL). 10 stycznia 1944 r. został przekształcony w obóz koncentracyjny.

8 stycznia 1948 r. w Sądzie Okręgowym przy ul. Senackiej 1 w Krakowie, w sali numer 16, rozpoczął się proces przeciwko osiemnastu członkom załogi obozu KL Kraków-Płaszów. Na ławie oskarżonych zasiedli m.in.: Arnold Büscher (zastępca komendanta obozu, od 13 września 1944 r. komendant oraz dowódca batalionu strażniczego), Ferdynand Glaser, Lorenz Landstorfer, Albert Rödel, Johann Ammering i Edmund Zdrojewski, których oskarżano o uczestniczenie w zabójstwach więźniów, fizyczne znęcanie się nad osadzonymi, kradzież ich mienia. Żaden z oskarżonych nie przyznawał się do zarzucanych czynów, wszyscy marginalizowali swój udział w zbrodniach, mimo obciążających ich zeznań świadków.

Członkowie załogi obozu KL Płaszów podczas procesu przed Sądem Okręgowym w Krakowie. W pierwszym rzędzie od prawej siedzą: były komendant obozu Arnold Büscher, Edmund Zdrojewski, Lorenz Landstorfer, Ferdynand Glaser, F.W. Kortheis, Andreas Dreer. Wszyscy w wojskowych kurtkach mundurowych pozbawionych oznaczeń i dystynkcji oraz w słuchawkach na uszach. Kraków, 8 stycznia 1948 r. Źródło: CAF (fot. z zasobu AIPN)

Fragment obozu KL Płaszów z placem apelowym (fot. z zasobu AIPN)

Arnold Büscher (w okularach) i Edmund Zdrojewski, główni oskarżeni podczas procesu osiemnastu członków załogi obozu KL Płaszów przed Sądem Okręgowym w Krakowie. Kraków, styczeń 1948 r. Źródło: CAF (fot. z zasobu AIPN)

Obóz w Płaszowie

Warto pokrótce przedstawić genezę podkrakowskiego miejsca kaźni kilku tysięcy Polaków oraz Żydów. W październiku 1942 r. z rozkazu Juliana Scherнера, dowódcy SS i Policji w Krakowie, na terenie Podgórza i Woli Duchackiej utworzono obóz pracy - *Zwangsarbeitslager Plaszow (ZAL)*. Wybudowano go na miejscu dawnych cmentarzy

żydowskich. Osadzonymi byli Żydzi z gett w Krakowie, Bochni, Tarnowie, Przemyślu oraz z likwidowanych obozów pracy w Czarnym Dunajcu, Szebniach, Pustkowie, Stalowej Woli.

7 lipca 1943 r. Niemcy wydzielili z istniejącego ZAL Płaszów obóz pracy wychowawczej dla Polaków – *Arbeitserziehungslager* (AEL), kierowany przez Lorenza Landstorfera. Początkowo więźniami były osoby skazane za przestępstwa pospolite, a w późniejszym okresie również członkowie ruchu oporu. Przebywali tu ponadto Polacy pochodzący z podkrakowskich, spacyfikowanych przez okupanta, miejscowości, jak Sułkowice czy Wola Justowska.

10 stycznia 1944 r. istniejący obóz pracy przekształcono w obóz koncentracyjny – *Konzentrationslager Plaszow bei Krakau* – KL Płaszów. Był on również obozem przejściowym dla Żydów z Węgier. Stąd transportowano więźniów do innych obozów koncentracyjnych. Ostatnich osadzonych, ponad 600 osób, 14 stycznia 1945 r. skierowano do KL Auschwitz. Wówczas Płaszów opuścił również Kurt Schupke, ówczesny komendant obozu.

► [Czytaj całość na portalu przystanekhistoria.pl](http://przystanekhistoria.pl)